

VSEBINA

- ✓ *OBVEZNOSTI IN PRAVICE (DELAVEC / DELODAJALEC)*
- ✓ *OCENA TVEGANJA, POŠKODBE PRI DELU, NASILJE, PROMOCIJA ZDRAVJA ...*
- ✓ *VARNO DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM*
- ✓ *DELO OD DOMA*

ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

V uradnem listu št. 43/2011 je dne 3.6.2011 izšel ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU.

Zakon je začel veljati 6 mesecev po objavi, to je 3.12.2011.

POMEN IZRAZOV

- ▶ **Delavec ali delavka** (v nadaljnjem besedilu: delavec) je oseba, ki pri delodajalcu opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi.
- ▶ **Delodajalec** je vsaka pravna ali fizična oseba in drug subjekt, kakršen je državni organ, lokalna skupnost, podružnica tujega podjetja ter diplomatsko in konzularno predstavništvo, ki zaposluje delavca na podlagi pogodbe o zaposlitvi oziroma ladjar ladje, ki je vpisana v slovenski ladijski register.
- ▶ Kot delodajalec v smislu tega zakona se šteje tudi oseba, **ki na kakršnikoli drugi pravni podlagi** zagotavlja delo delavcu.
- ▶ Kot delodajalec se šteje tudi uporabnik, h kateremu so v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, napoteni delavci s strani delodajalca, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku (posredovanje delovne sile)

PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV IN DELODAJALCA

Vse dolžnosti delodajalca po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, so hkrati pravice delavca v zvezi z zagotavljanjem njegove varnosti in zdravja pri delu. (10. člen ZVZD-1)


OBVEZNOSTI DELODAJALCA

- ocenjevanje tveganja in izjava o varnosti
- prva pomoč
- varstvo pred požarom in evakuacija
- nevarnost za nasilje tretjih oseb
- predhodno varstvo
- uporaba nevarnih snovi
- resna, neposredna in neizogibna nevarnost
- strokovni delavec za varnost pri delu
- načrtovanje promocije zdravja na delovnem mestu
- izvajalec medicine dela
- zdravstveni pregledi
- obveščanje in seznanjanje delavcev
- usposabljanje delavcev
- upravljavec evidenc
- sodelovanje delavcev pri upravljanju

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

- ocenjevanje tveganja in izjava o varnosti (PRIMER)

		RESNOST (R)				
		LAŽJA	LAHKA	TEŽJA	TEŽKA	SMRTNA
VERJETNOST (V)	ZELO MALA	1	2	3	3	3
	MAJHNA	1	2	3	4	4
	SREDNJA	2	3	4	4	5
	VELIKA	2	3	4	5	5
	ZELO VELIKA	3	4	5	5	5

NEVARNOST ALI ŠKODLJIVOST	T	DELOVNO MESTO	VRSTA UKREPA	ZADOLŽEN ZA IZVEDBO	ROK ZA IZVEDBO	IZVEDENO DNE
NOČNO DELO						
Tveganja zaradi nočnega dela 	2	ZDM-1	Kot nočno delo se šteje delo v času med 23. in šesto uro naslednjega dne. Če je z razporeditvijo delovnega časa določena nočna delovna izmena, se šteje za nočno delo osem nepretrganih ur v času med 22. in sedmo uro naslednjega dne. Delavec, ki dela ponoči vsaj tri ure svojega dnevnega delovnega časa oziroma delavec, ki dela ponoči vsaj tretjino polnega letnega delovnega časa, ima pravico do posebnega varstva, ki ga opredeljuje Zakon o delovnih razmerjih. Delodajalec mora upoštevati vsa določila aktualne zakonodaje o delovnih razmerjih, ki ureja nočno delo.	Zastopnik	Stalna naloga	
DELO PREKO IN IZVEN DELOVNEGA ČASA						
Delo preko polnega delovnega časa, delo izven delovnega časa	2	Vsa delovna mesta	Voditi število nadur, ki ne smejo presegati omejitev po zakonodaji s področja delovnih razmerij.	Zastopnik	Stalna naloga	
			Ustrezna organiziranost delovnega časa	Zastopnik Vsi zaposleni	Stalna naloga	
			Zagotoviti dovolj časa za regeneracijo	Zastopnik Vsi zaposleni	Stalna naloga	

Stopnja tveganja T	Ukrepi	Sprejemljivost tveganja
1 (<i>neznatno tveganje</i>)	Tveganja, ki so trenutno neznatna in se po realni presoji ne morejo povečati v prihodnost: <ul style="list-style-type: none"> – posebni nadaljnji ukrepi ali aktivnosti niso potrebni – zaključek ocenjevanja 	Tveganje je neznatno oz. ga ni
2 (<i>malo tveganje</i>)	Tveganja so trenutno pod nadzorom, vendar obstaja verjetnost, da se v prihodnosti povečajo oz. obstoječi sistem nadzora zataji: <ul style="list-style-type: none"> – potrebna je skrb za nadzorovanje stanja, smiselno je proučiti možnosti za razbremenitev, učinkovitejše delo, večjo varnost in zdravje – določanje previdnostnih meril za izboljšanje zaščite ter odpravljanje, nadzor oz. zmanjšanje izpostavljanja – preprečevanje morebitnega povečanja izpostavljanja – nadaljnje ukrepanje za ponovno vzpostavitev nadzora, če kljub previdnosti pride do povečanja tveganja 	Tveganje je sprejemljivo oz. majhno
3 (<i>znatno tveganje</i>)	Možna prisotnost tveganja, vendar ni utemeljenega suma, da bodo povzročene poškodbe ali obolenja: <ul style="list-style-type: none"> – primerjava obstoječih ukrepov z načeli dobrega načina dela – v primeru nezadovoljivosti rezultatov naj se ugotovi, kaj bi se dalo storiti za izboljšanje preventivnega in zaščitnega ukrepanja – tveganje je zmerno, vendar obremenjujoče, ovira delo, proizvodnjo; dolgotrajno je lahko nevarno ali škodljivo – potreben je pazljiv in trajen nadzor stanja 	Tveganje je sprejemljivo oz. znatno
4 (<i>tveganje ni sprejemljivo</i>)	Obstaja ustrezen nadzor nad nevarnostjo, vendar ni povsem v skladu s splošnimi načeli in predpisi, ki veljajo v RS: <ul style="list-style-type: none"> – odpravljanje tveganje oz. prilagajanje režima za nadzor tveganj, pri tem pa se je potrebno zgledovati po načelih dobrega in varnega načina dela – potrebni so ukrepi v najkrajšem času – treba je določiti ukrepe, določiti roke in odgovorne osebe ter sredstva za izvedbo 	Tveganje je nesprejemljivo oz. veliko
5 (<i>tveganje pod nobenim pogojem ni sprejemljivo</i>)	Obstaja velika nevarnost, ki trenutno ni ustrezno nadzorovana, predpisi ali splošno priznane norme so pomembno kršene, neposredno so možne težke/usodne posledice: <ul style="list-style-type: none"> – takojšen pričetek uvajanja ustreznih začasnih ukrepov za preventivo oz. nadzor izpostavljanja tveganjem (<i>v nujnem primeru tudi ustavitev delovnega procesa</i>) – iskanje dolgoročnih rešitev – takoj določiti odgovorne za ukrepanje in izvedbo – iskanje dolgoročnih rešitev 	Tveganje je nesprejemljivo oz. zelo veliko

DOLŽNOSTI DELAVCEV

- pravilno uporabljati delovno opremo in druga sredstva za delo vključno z varnostnimi napravami;
- pravilno uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z njenim namenom;
- takoj obvestiti o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali drugem pojavu, ki bi pri delu lahko ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb;
- prepoved dela pod vplivom alkohola, drog in drugih substanc;
- pravica odkloniti delo;
- pravica do zapustitve delovnega mesta;
- pravica do zdravstvenih pregledov.

PROMOCIJA ZDRAVJA

- ▶ promocija zdravja na delovnem mestu (Ministrstvo za zdravje je izdalo smernice za delodajalce)
- ▶ Promocija zdravja je proces, ki omogoča ljudem, da povečajo nadzor nad svojim zdravjem in si ga po možnosti celo okrepijo. Promocija zdravja v delovnem okolju pa predstavlja vlaganje skupnih naporov delodajalcev, delavcev in družbe za izboljšanje zdravja in dobrega počutja delavcev.

PROMOCIJA ZDRAVJA

- HRBTENICA NAS DRŽI POKONCI,
- POSLUŠATI ŠE NE POMENI SLIŠATI,
- ZDRAVI IN FIT NA DELAVNEM MESTU,
- RAK DEBELEGA ČREVESJA IN PRESEJALNI TEST,
- HOJA ZA ZDRAVJE- nordijska hoja,
- OPUŠČANJE KAJENJA,
- TELESNA DEJAVNOST ,
- ZDRAVA PREHRANA ,
- ZDRAVO HUJŠANJE ,
- OHRANJANJE ZDRAVJA .

PROMOCIJA ZDRAVJA

- Usposabljanje s področja varnosti in zdravja pri delu, ki po programu vključuje tudi zdravo delo z računalniškim zaslonom.
- Usposabljanje s področja varnosti in zdravja pri delu, ki po programu vključuje tudi pravilno, varno in zdravo ročno dvigovanje in premeščanje bremen
- Redno izvajanje preventivnih ali ciljnih obdobjnih in prvih zdravniških pregledov
- Spodbujanje udeleževanja lokalnih akcij pohodništva za vzdrževanje fizične kondicije.
- Topli in raznoliki obroki med delom.
- Usklajevanje delovnih in zasebnih problemov predvsem v zvezi družinskega varstva in varstva otrok.

PROMOCIJA ZDRAVJA

Delavci kateri se ne udeležijo aktivnosti promocije zdravja na delovnem mestu, ne smejo biti v manj ugodnem položaju ali kakor koli drugače sankcionirani.

POSVETOVANJE Z DELAVCI

Pri fazi izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja oz. njene revizije mora delodajalec **voditi zapisnike o posvetovanju z delavci ali njihovimi predstavniki.**

Predstavnik: delavski zaupnik, ki ga voli svet delavcev po predpisih o sodelovanju delavcev pri upravljanju

NASILJE TRETJIH OSEB

Pojem »zunanje« nasilje na delovnem mestu na splošno zajema žalitve, grožnje in fizično ali psihološko nasilje s strani ljudi izven organizacije, vključno s študenti ali strankami, starši in sorodniki ..., kar ogroža njegovo zdravje, varnost ali dobro počutje. Nasilje ima lahko rasno ali spolno razsežnost.

Agresivna ali nasilna dejanja imajo obliko:

- nevljudnega obnašanja - premalo spoštovanja do drugih,
- fizičnega ali verbalnega nasilja - z namenom prizadeti napadenega,
- napada - z namenom škoditi napadenemu.

NAVODILA V PRIMERU NASILJA

NAVODILO ZA RAVNANJE V PRIMERU ROPA

Delodajalec mora sprejeti interni pravilnik za primer nasilja, ropa ...

PSIHOSOCIALNA TVEGANJA

- ▶ opredeliti in izvajati ukrepe za nevarnost nasilja, trpinčenja, nadlegovanja ... na delovnem mestu
- ▶ **Delodajalec mora sprejeti interni pravilnik s katerim določi oblike psihosocialnih tveganj in pravice delavcev, ki so takim tveganjem izpostavljeni (kako zaznati trpinčenje, komu ga prijaviti, kako delodajalec ukrepa)**



ALKOHOL IN DROGE

Opredeljena je določba o **prepovedi dela pod vplivom alkohola**, prepovedanih drog in drugih prepovedanih substanc

Delodajalec mora sprejeti interni pravilnik s katerim določi kaj je prepovedano (prinašanje alkohola, omogočanje uživanja ...), kako kontrolirati prisotnost alkohola in drugih prepovedanih substanc v telesu in kako ukrepati



ALKOHOL, DROGE IN ZDRAVILA

Absolutna prepoved velja za delo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog ali drugih substanc, relativna prepoved pa velja za delo **pod vplivom zdravil**, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti delavcev, kajti ta prepoved velja le za delovna mesta, za katera je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno v izjavi o varnosti z oceno tveganja.



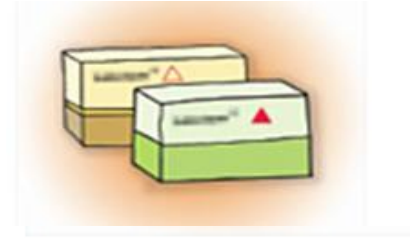
ZDRAVILA

Najpogostnejši neželeni učinki zdravil, ki vplivajo na sposobnost upravljanja vozil in strojev so:

- ▶ zmanjšana pozornost,
- ▶ zaspanost,
- ▶ upočasnjena hitrost odziva ali nadzor dogajanja,
- ▶ vrtoglavica,
- ▶ motnje vida, sluha,
- ▶ slabost,
- ▶ nenadna agresivnost.



ZDRAVILA



- ▲ **Upravljanje z vozili in delo s stroji je povsem prepovedano (absolutna prepoved).**

Zdravila so označena na zunanji ovojnini s polnim trikotnikom v rdeči barvi ob svojem imenu. Z upravljanjem vozil in strojev je treba počakati toliko časa, da se učinkovina in njeni presnovki izločijo iz telesa.

- △ **Upravljanje z vozili in delo s stroji je relativno prepovedano.**

Zdravila so označena na zunanji ovojnini s trikotnikom z rdečim robom ob svojem imenu.

Ta zdravila zelo različno vplivajo na posameznika, zato je treba za vsakogar posebej oceniti vpliv zdravila na njegove psihofizične sposobnosti.

GLOBE ZA PREKRŠKE

Za delodajalce od 2.000 do 40.000 EUR

Za delavce od 100 do 1.000 EUR



NEZGODE / POŠKODBE PRI DELU

- ▶ **Nezgoda** pri delu je nepredviden oziroma nepričakovan dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela in **NE povzroči poškodbo delavca.**
- ▶ **Poškodba** pri delu je nepredviden oziroma nepričakovan dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela in **povzroči poškodbo delavca.**



POŠKODBE PRI DELU

Poškodba je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, ter poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma, če je takšna poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela ali dejavnosti, na podlagi katere je poškodovanec zavarovan.



PRVA POMOČ

Zagotavljanje **prve pomoči** na delovnem mestu

Delodajalec mora zagotoviti, da je v delovnem procesu, vsaki krajevno ločeni enoti in vsaki delovni izmeni prisoten vsaj en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.

Delodajalec mora pri izvajanju del, pri katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu, zagotoviti, da je v delovnem procesu na vsakih 20 delavcev prisoten en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.



PRVA POMOČ

POŠKODBA



NUDI SE PRVA POMOČ



PRIJAVA NADREJENEMU OZ. DELODAJALCU

(prijavi se vsaka nezgoda, ne glede na to ali ste odšli k zdravniku in ali ste zaradi poškodbe bili v bolniškem staležu ali ne)



PRIJAVA POŠKODBE PRI DELU V NAJKRAJŠEM MOŽNEM ČASU NA IRSD, ZZZS TER NIJZ PREKO PORTALA SPOT

(v kolikor gre za poškodbo oz. nezgodo pri delu)



PRVA POMOČ

Delodajalec, ki je vpisan v Poslovni register Slovenije (PRS), prijavo nezgode in poškodbe pri delu uredi prek portala SPOT:

- ✓ delodajalec mora nezgodo in poškodbo prijaviti takoj oziroma v najkrajšem možnem času,
- ✓ na portalu SPOT delodajalec izpolni podatke splošnega dela obrazca,
- ✓ vpisani podatki se posredujejo na IRSD, ZZZS ter NIJZ,
- ✓ če se oddana prijava nanaša na osebo, ki ima urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje, bo prijava dostopna osebnemu zdravniku poškodovanca, da izpolni zdravstveni del prijave (poročilo zdravnika).

Poškodba pri delu, ki se mora prijaviti je poškodba, kakor je opredeljena z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali z drugimi področnimi zakoni, in ki ima za posledico vsaj en dan odsotnosti z dela ali smrt poškodovanca.



PRVA POMOČ



Za poškodbo pri delu šteje:

- ✓ Poškodba, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, ter poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma, če je takšna poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela ali dejavnosti, na podlagi katere je poškodovanec zavarovan.
- ✓ Poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utрпи zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, če prevoz organizira delodajalec ter poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utрпи zavarovanec na službeni poti;
- ✓ obolenje, ki je neposredna in izključna posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela oziroma dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovan.

KOSTNO - MIŠIČNA TVEGANJA ZARADI ROČNEGA PREMEŠČANJA BREMEN

Pravilno ročno premeščanje bremen



Treba se je izogibati upogibanju in ukrivljanju hrbtenice






Vir: Demaret, J.-P., Gavray, F., in Willems, F., (Prevent), „Aidez votre dos – Manuel de la formation prévention des maux de dos dans le secteur de l'aide à domicile“, Proxima, 2006.

Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen
Uradni list RS, št. 84/23, 98/23 in 47/24 – popr.

Delodajalec mora oceniti tveganja za nastanek kostno mišičnih obolenj!

- ✓ DVIGOVANJE, DRŽANJE, PREMEŠČANJE
- ✓ VLEČENJE, POTISKANJE
- ✓ ROČNI DELOVNI PROCESI
- ✓ PREMIKANJE CELEGA TELESA
- ✓ PRISILNA DRŽA
- ✓ UPORABA CELOTNE TELESNE MASE

KOSTNO - MIŠIČNA TVEGANJA ZARADI ROČNEGA PREMEŠČANJA BREMEN

Vrsta telesne obremenitve	Opis	Primeri	Ali so potrebna opravila, ki vključujejo te vrste telesnih obremenitev?	
Ročno dviganje, držanje in prenašanje bremen	Ročno dviganje, držanje in nošnja bremen, težkih 3 kg ali več. Breмена so lahko predmeti, osebe ali živali. Vključuje sorodne oblike dviganja, kot sta spuščanje in (pretežno vodoravno) premeščanje.	Nalaganje in raztovarjanje vreč, razvrščanje paketov, posluževanje strojev brez dvirnih pripomočkov, komisiranje, pretovarjanje paletrizirane blaga	<input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/> Da	
Ročna vleka in potiskanje bremen	Ročno premikanje oz. transportiranje bremen s talnimi transportnimi napravami (npr. z enokolesnimi ali enoosnimi vozčki, prijažnimi vozčki ali vagoni) ali visečimi tirnicami/žerjavji, izključno z uporabo mišične sile.	Dostava paketov z vozčikom, komisiranje z vozilom, premikanje zabojev na kolesih pri trgovanju, odstranjevanje odpadkov	<input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/> Da	
Ročni delovni procesi – ponavljajoče ročno premeščanje	Enakomerni ponavljajoči se gibi in uporaba sile zgornjih okončin, večinoma v mirovanju med sedenjem ali stojo. Delovna naloga je obdelava delovnega predmeta ali premikanje manjših orodij oziroma predmetov (ravnarje z rjimi).	Montažna dela, spajkanje, šivanje, razvrščanje, izrezovanje, sprejemanje denarja, ročno pregledovanje, pipeliranje, rezanje, potiskanje, udarjanje ali krkanje z rokami, blagajničarsko delo v trgovini	<input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/> Da	

1. korak: Uvodno vprašanje

Ali opravila delovnega dne kakor koli zahtevajo ročno dviganje, držanje in nošnje bremen, težkih 3 kg ali več?



Odgovor
 Ne (0 točk)
 Da
Preverite 2. korak.

Zadefinirano opravilo:

2. korak: Preverite merila

Ali so pri teh opravilih, ki vključujejo ročno dviganje, premikanje, držanje ali prenašanje bremen ≥ 3 kg, dosežena ali presežena naslednje kombinacije teže bremen in pogostosti giba?

V kateri kategoriji se bremena premikajo? Ali pogostost opravila v delovnem dnevu presega navedeno število ponovitev? Vedno obkrožite!

Odgovor
 Ne
Nobeno merilo ni izpolnjeno.
(1 točka)

Izberite kategorijo bremenat	Izberite kategorijo bremenat					Odgovor		
	Ženske		Moški					
Masa bremena	3-5 kg	>5-10 kg	>10-15 kg	3-5 kg	>5-10 kg	>10-15 kg	>15-20 kg	>20-25 kg
Dviganje/premikanje								
Je prisotno?*	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne
Pogostost \geq ...	<input type="checkbox"/> 150x <input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x	<input type="checkbox"/> 200x <input type="checkbox"/> 150x <input type="checkbox"/> 100x	<input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 50x <input type="checkbox"/> 10x
Držanje (>5 s)/prenašanje (>2 m) ¹								
Je prisotno?*	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne	<input type="checkbox"/> Da <input type="checkbox"/> Ne
Pogostost \geq ...	<input type="checkbox"/> 70x <input type="checkbox"/> 60x <input type="checkbox"/> 30x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x	<input type="checkbox"/> 30x <input type="checkbox"/> 10x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x	<input type="checkbox"/> 100x <input type="checkbox"/> 80x <input type="checkbox"/> 60x

Ali je pri ravnarju z bremenmi ne glede na pogostost opravila zaznati naslednje:

- Ali se dela z bremenmi večje mase, kot navedeno v preglednici (ženske >15 kg, moški >25 kg)?
- Ali pri dviganju, držanju in nošnji pride do neugodne telesne drže in telesnih premikov, npr. predklonov, rotacije trupa, bočnih nagibov telesa, seganja nad ramena, čepenja, klečanje ali skrajnih položajev rok?
- Ali se bremena pretežno premikajo samo enoročno?
- Ali so pogoji izvajanja opravila neugodni: slabši prostorski pogoji (npr. ozek prostor, naklon tal), vpliv okolja (vročina, mraz, vlaga), slab oprijem (npr. ostrini robovi, spolžovitost), vpliv delovnih oblačil, različne opreme?

1. korak: Uvodno vprašanje

Ali so v delovnem dnevu potrebne ročna opravila v smislu ponavljajočih se enakomernih premikov dlani, rok in ramen?



Odgovor
 Ne (0 točk)
 Da
Preverite 2. korak.

Zadefinirano opravilo:

2. korak: Preverite merila

Ali se opravila, ki zahtevajo ročne delovne procese, izvajajo pod naslednjimi pogoji?

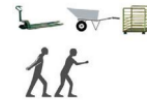
- Ali se opravila izvajajo skupno več kot 1,5 ure na delovni dan?
- Ali je treba v posameznem delovnem dnevu več kot 1 uro uporabljati zelo močno silo,¹ npr. pri premikanju ali držanju orodja, rezanju fuj in vtiskanju delov, pri delu z manjšim orodjem, rezanju amiriranega betona ali zabijanju?
- Ali opravila vključujejo uporabo zelo velike sile² z veliko pogostostjo gibov (več kot 60-krat na minuto, za primer gletje prejšnjih odstavek) ali uporabo največje mogoče sile (največje sile),³ npr. pri privijanju ali odvijanju vijakov ali ločevanju materialov?
- Ali je prisotno močno udarjanje (brez orodja), npr. s prsti, dlanjo ali pestjo?

Odgovor
 Ne
Nobeno merilo ni izpolnjeno.
(1 točka)

Odgovor
 Da
Izpolnjeno je eno ali več meril.
(2 točki)

1. korak: Uvodno vprašanje

Ali opravila delovnega dne kakor koli zahtevajo ročno premikanje bremen s talnimi transportnimi napravami in/ali visečimi tirnicami/žerjavji, izključno z uporabo mišične sile?



Odgovor
 Ne (0 točk)
 Da
Preverite 2. korak.

Zadefinirano opravilo:

2. korak: Preverite merila

Ali se la opravila, ki zahtevajo vleko in potiskanje bremen s talnimi transportnimi napravami, visečimi tirnicami oz. žerjavji, izvajajo pod spodaj navedenimi pogoji?

Ali so navedene teže bremen dosežene oziroma presežene?

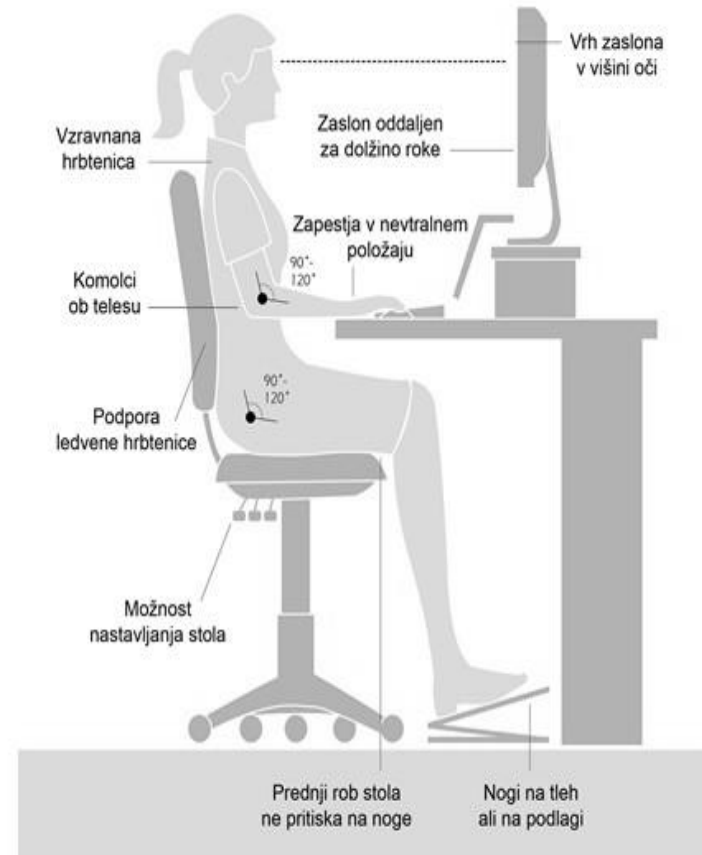
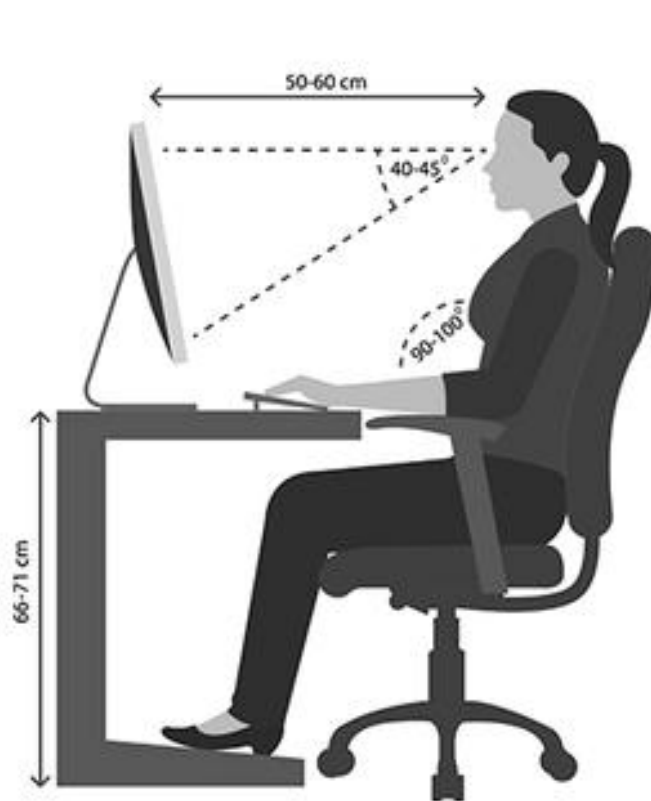
Talna transportna naprava ^{1,2}	Moški	Ženske	Odgovor
<input type="checkbox"/> Potni vozčki	≥ 150 kg	≥ 75 kg	<input type="checkbox"/> Ne Nobeno merilo ni izpolnjeno. (1 točka)
<input type="checkbox"/> Vozčki za vreče, smetjaki (enoosni)	≥ 200 kg	≥ 100 kg	
<input type="checkbox"/> Zabojniki za smeti (samo krmilna kolesca)	≥ 300 kg	≥ 65 kg	<input type="checkbox"/> Da Izpolnjeno je eno ali več meril. (2 točki)
<input type="checkbox"/> Vozčki z izključno krmilnimi kolesci, brez smernega nastavka	≥ 450 kg	≥ 75 kg	
<input type="checkbox"/> Vozčki (s krmiljenjem z ojsom in brez njega)	≥ 800 kg	≥ 400 kg	<input type="checkbox"/> Da Izpolnjeno je eno ali več meril. (2 točki)
<input type="checkbox"/> Viseči žerjavji in tirnice	≥ 600 kg	≥ 350 kg	
<input type="checkbox"/> Viseče tirnice	≥ 800 kg	≥ 400 kg	

Ali za vleko in potiskanje velja naslednje?

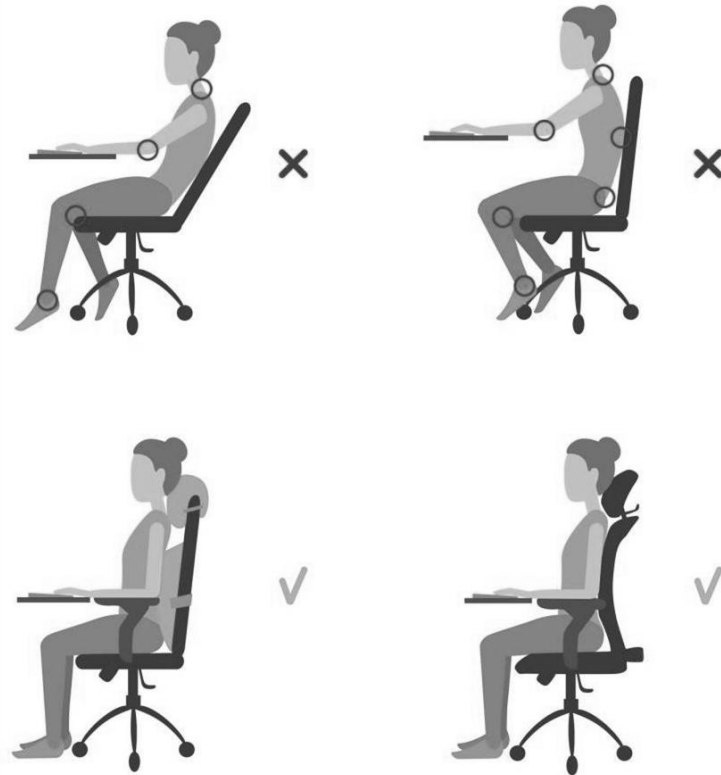
- Je treba tovor v delovnem dnevu skupno premakniti za več kot 500 m?
- Ali se za premagovanje stopnic uporabljajo stopnični vozčki?
- Ali je vozna pot neugodna?
- Ali so lastnosti talne transportne naprave oz. visečih tirnic/žerjavov neustrezne?
- Ali je drža telesa zelo neprijetna?

VARNO DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM

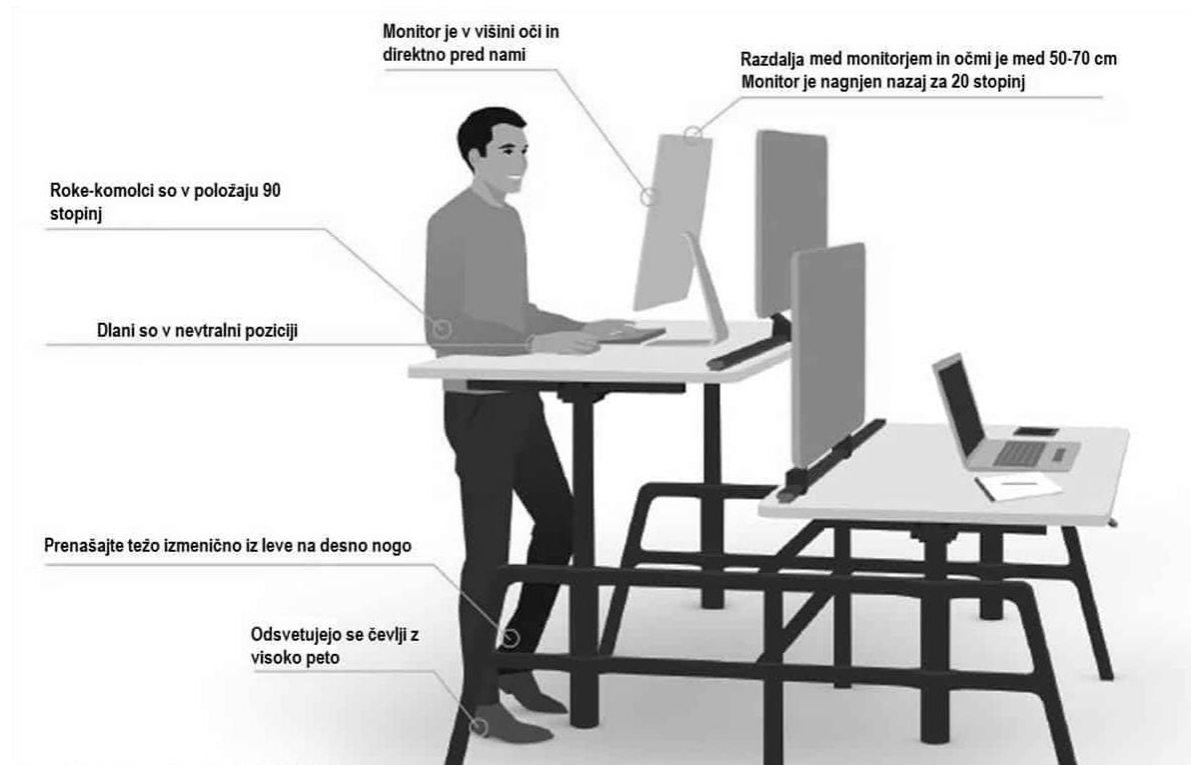
Delovno mesto mora ustrezati Pravilniku o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/00, 73/05 in 43/11 – ZVZD-1)



VARNO DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM



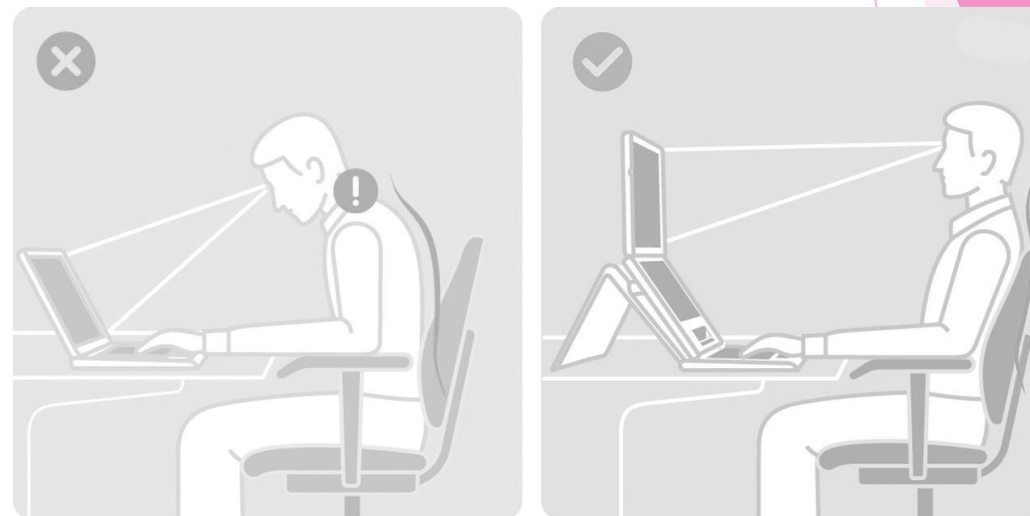
VARNO DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM



VARNO DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM

ČE SE PRENOSNI RAČUNALNIK PRI DELU UPORABLJA KOT OSREDNJI RAČUNALNIK, JE POTREBNO:

- ✓ prenosni računalnik namestiti na pisalno mizo pred uporabnika tako, da je zaslon mogoče videti brez upogibanja vratu; prenosni računalnik se lahko dvigne s pisalne mize s pomočjo stabilnega podstavka, kakršen je, na primer, podstavek za računalniški zaslon; na voljo pa so tudi posebna stojala za prenosne računalnike;
- ✓ uporabiti ločeno tipkovnico z nagibom in miško, ki je neposredno povezana s prenosnim računalnikom prek vtiča na njegovem zadnjem delu ali prek priključne postaje;
- ✓ poudariti pomen odmorov med delom, pri katerem se uporablja prenosni računalnik, kot tudi potrebo, da pri tovrstnem delu zaposleni pogosteje spreminjajo svoje delovne aktivnosti.



DELO OD DOMA



Dne 27.5.2020 je novinarka **Jana Videc** imela na radiju Val 2020 pogovorno oddajo v zvezi z delom od doma.

KAKO SI PREDSTAVLJAMO DELO OD DOMA?



Vir: <https://workwithus.developmentaid.org/work-from-home-parents-our-experience/>



Vir: <https://norwegianscitechnews.com/2020/03/working-from-home-does-not-make-us-less-productive/>

Urediti si je potrebno delovni kotiček.

Med ljudmi, ki delajo od doma, je največ administrativnih delavcev, tistih, ki za svoje delo večinoma potrebujejo le računalnik. Delo na daljavo je, kažejo raziskave, odvisno tudi od izobrazbe. Podjetja, ki večinoma zaposlujejo visoko izobražen kader, so delavcem lažje ponudila delo na daljavo, kot tista, ki so zaposlovala nižje izobražen kader.

KAJ KAŽEJO ŠTEVILKE

Pred epidemijo dela od doma 2.000 delavcev, med epidemijo več 10.000, to obliko dela je izkoriščala kar 1/3 delovno aktivnih Evropejcev

(vir: VAL 2020, Maja Vidic)

Največji ameriški avtomobilski gigant **Ford Motors** je zaposlenim sporočil, da bodo zaradi epidemije novega koronavirusa delali od doma, in sicer vse **do junija 2021**, poročajo tuji mediji.

Delavci, ki jim delovne naloge to dopuščajo, od doma delajo že od marca.

Gre za kar veliko število zaposlenih, ki bodo delo opravljali v domačem okolju - **32.000 delavcev**.

(vir: https://cekin.si/izobrazevanje_in_zaposlitev/ford-motors-delo-od-doma.html)



VAL 202

Nagovor novinarki: »Z uradnim koncem epidemije ugasne tudi pravna podlaga za delo na domu zaradi izrednih okoliščin. Smemo v ponedeljek še delati od doma? Kaj mora narediti delodajalec za pravno formalno ureditev te oblike dela?«



VAL 202

Sogovorniki novinarke so bili:

Slavko Krištofelc direktor, Inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu

mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela

Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za javni sektor Ministrstva za javno upravo.



VAL 202



Skleniti pogodbo

Obvestiti inšpektorat za delo

Delodajalec mora delavcu zagotoviti varno delovno okolje

Skleniti novo pogodbo o delu – posvetujete se s kadrovske službo. Predlagamo, da se točno opredeli kje bo delavec opravljal delo. Navedba naslova po našem mnenju ni dovolj. Če navedemo delavčev domači naslov tako to pomeni, da je delodajalec odgovoren za delavca v vseh prostorih in mogoče tudi na vrtu. Menimo, da potrebno bolj natančno opredeliti delovni prostor, na primer 1 nadstropje soba levo, velikosti 3 m x 3 m.

Obvestiti inšpektorat za delo

Obseg obveščanja kakor tudi obrazec nista predvidena, je pa primerno, da obvestilo v smislu ugotavljanja morebitne škodljivosti dela za delavce, ki opravljajo delo na domu, vsebuje:

1. poimenski seznam delavcev
2. skupno število delavcev, katerim je odrejeno delo na domu,
3. kakšno delo delavci opravljajo na domu
4. kje se delo opravlja
5. predvideno trajanje opravljanja dela na domu (zadošča navedba, da se delo na domu opravlja do izteka izjemnih okoliščin; ob morebitnih krajših prekinitvah in ponovnem nastopu v času izjemnih okoliščin ni potrebna ponovna prijava).

Vljudno naprošamo delodajalce, da o nameravanem organiziranju dela na domu obvestijo inšpektorat za delo po elektronski pošti na naslov: prijave.irsd@gov.si.

Vir: <https://www.gov.si/>



Odgovornost je na strani delodajalca, spremenil se je samo kraj opravljanja dela!

Delodajalec mora delavcu zagotoviti varno delovno okolje



Pošlje strokovnega delavca



Strokovni delavec vstopi v dom delavca



Delavec prinese fotografije

Delodajalec gre sam pogledat delovno mesto na dom delavca



Delodajalec nič ne stori



Strokovni delavec izvede pregled in meritve



Strokovni delavec izda zapisnik

Kaj zajema pregled strokovnega delavca za varnost pri delu na delavčevem domu

Pisalna miza

Ta mora ustrezati Pravilniku o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/00, 73/05 in 43/11 – ZVZD-1)

Stol

Mikroklimatski pogoji dela

Preiskave delovnega okolja - izvedejo se meritve, poda se ocena

Osvetlitvene razmere

Varnost električne inštalacije

Izvede se preverjanje električne inštalacije (pregled, preizkus, meritve) – poda se ustreznost

Delovno okolje

Splošni pregled, ugotavljanje tveganj za nastanek poškodb ali zdravstvenih okvar

V pogodbi naj bo tudi določilo, da delodajalec **lahko preverja delovne razmere na domu** in v ta namen lahko na ogled in meritve pošlje strokovnega delavca za varnost pri delu

Delavec, ki dela na domu mora omogočiti preverjanje delovnega mesta

Kaj pa če se ugotovi, da kaj ne ustreza:

- Kdo bo zagotovil ustrezen delovni stol in mizo?
- Kdo bo popravil električno inštalacijo?
- Osvetlitev ni zadostna, potrebna je namizna svetilka – kdo jo bo kupil?

VSE TO NAJ BO ŽE OPREDEJENO V POGODBI

Na primer: v primeru ugotovljenih nepravilnosti jih mora delavec odpraviti sam in na svoje stroške ?!



ZPIZ in ZZS gledata ali je **delodajalec** pripravil ustrezne pogoje za delavca.

Pošlje strokovnega delavca



Fotografije

Iz fotografij se lahko vidi dimenzija delovne mize, če je poleg meter, ne moremo pa ugotavljati ostalih pogojev dela, ki se ugotavljajo z meritvami (fotografirati vtičnico nima smisla).

Strokovni delavec izvede pregled in meritve



Izjava delavca, da je doma vse v redu – ni strokovno usposobljen za to ugotavljanje



Strokovni delavec izda zapisnik



Delodajalec nima svoje službe za varnost pri delu.

Pregled dela na domu lahko izvede zunanja služba z dovoljenjem za delo.

Drago?

Naše podjetje je eno do podjetij, ki ima dovoljenje za opravljanje takšnih pregledov na domu. Dovoljenje izdaja Ministrstvo za delo.

Kaj je dražje: pregled na domu, globe ali odškodnine v primeru poškodb pri delu ali zdravstvenih okvar?

Koliko stane pregled dela na domu?

200,00 – 350,00 EUR

Koliko stanejo odškodnine?

1.000,00 , 10.000,00 , 50.000,00 EUR ????

Globe po ZVZD-1 (za d.o.o.)?

Za podjetje 2.000 – 40.000 EUR, za direktorja 500 – 2.000 EUR



Ne ustavljate se, če vidite prednosti dela od doma. Trenutne razmere lahko zopet pripeljejo do tega, da bo težje zagotavljati delo v delovnih organizacijah (epidemija, karantenske odločbe...)

Pripravite vse potrebno za delo od doma:

- Pogodba
- Prijava na IRSD
- Oglede delovnega mesta na domu
- Dopolnite oceno tveganja za delo od doma



Prihodnost dela od doma je vedno večja.

DELO OD DOMA JE POSLA NOVA NORMALNOST.



✘ Prenapolnjene pisarne – neupoštevanje zdravstvenih priporočil.

✘ Delo na domu brez pregleda.

Preventivni pregled delovnega mesta na domu je izjemnega pomena.

Odgovornost nosi delodajalec.

Pregled naj se opravi čim prej.

Delavec in delodajalec naj uredita vsa ta vprašanja – pogodba.

Priporočljivo je da se delo od doma opravlja v čim večji meri.

Prednosti:

Delo od doma predstavlja bolj varno delovno okolje glede okužb.

Obvladovanje epidemije v prihodnosti.

Usklajevanja poklicnega in družinskega življenja.

Organizacija dela – fleksibilen delovni čas, prilagodljiv urnik.

Zaposleni pridobijo na digitalnih spretnostih. Tudi, ko ne delajo od doma se vedno več uporablja video konference – odpade strošek in čas prevoza na sestanek.

Odpade strošek prevoza na delo.

Ob dobrem vodenju je lahko tu tudi večje zadovoljstvo zaposlenih

Ni stresa, ki je povezan s potjo v službo in domov

Prihranek časa, ki ga sicer vsak dan porabimo za pot v službo in domov

Slabosti:

Meje med delovnim in prostim časom so postanejo bolj zabrisane.

Več poudarka na organizaciji in samodisciplini.

Nezmožnost postavitve delovnega kotička (prostorska stiska).

Manj socialnih stikov, socialna izolacija.

Težja komunikacija s skupino.

Težje vodenje, pretiran nadzor, pretirano vdiranje službe v prosti čas.

REŠITEV:

Delodajalec naj organizira redna periodična srečanja delavcev, ki delajo od doma. S tem pripomore k zmanjšanju socialne distance in občutku, da delavec ni izločen iz delovnega okolja / delovnih skupin. Prav tako si delavci izmenjujejo dobre izkušnje, dobro prakso ...